

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Vaalikelpoisuus maakunta- valtuustoon

Hallitusneuvos Eeva Mäenpää, VM

Maakuntavaalit (HE 15/2017)

- Vaalikelpoisuudesta maakuntavaltuustoon säädetään maakuntalaissa (60 ja 61 §)
- Maakuntavaltuutettuja valitaan maakuntalain 18 §:ssä säädetty asukasluvun perusteella määräytyvä vähimmäismäärä (59-99)
- Vaalien toimittamisesta säädetään vaalilainsäädännössä
- Ensimmäisistä maakuntavaaleista ehdotetaan lisäksi säädettäväksi voimaanpanolain 12 §:ssä
  - maakunnan liiton hallitus asettaisi maakuntavaalilautakunnan kesällä 2018
- Vaalipiirijako voimaanpanolain 5 §:ssä säädettävän maakuntajaon pohjalta
  - Sovelletaan jo syksyn 2018 maakuntavaaleissa ja kevään 2019 eduskuntavaaleissa

Yleinen vaalikelpoisuus

Maakuntalain 60 §:n mukaan maakunnan luottamustoimeen valittavalta edellytetään

- Henkilö on kyseisen maakunnan asukas
- Henkilöllä on äänioikeus maakuntavaaleissa kyseisenä vuotena
- Henkilöä ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Vaalikelpoisuus maakuntavaltuustoon

- Maakuntalain 61 §:n sääntelyn tarkoituksena on, ettei valtuustossa ole henkilöitä, joilla on liian voimakas oma tai taustayhteisön intressi valvottavanaan
- Erityisesti maakunnan järjestämismvastuulle kuuluvaan palvelutuotantoon liittyvät rajoitukset ovat tiukempia kuin kuntien valtuustoissa
- Rajoitukset koskevat
  - Välittömästi maakunnan valvontatehtäviä hoitavia valtion virkamiehiä
  - Maakunnassa, liikelaitoksessa, konserniyhtiössä tai yksityisen palvelutuottajan johtavassa asemassa olevia henkilöitä
- Sama henkilö ei voi olla ns. kahdella pallilla päättämässä palvelujen järjestämisestä valtuustossa ja toisaalta esim. palvelutuottajan johdossa
- Rajoituksia tulkitaan kuitenkin suppeasti (henkilö on rajatapauksissa vaalikelpoinen)

Johtavassa asemassa olevat henkilöt

(Maakuntalakehdotuksen 61 § 1 mom. 2-4 kohdat)

2) Maakunnan palveluksessa johtavassa tehtävässä tai siihen rinnastuvassa vastuullisessa tehtävässä

- esim. maakuntajohtaja, tehtäväkokonaisuuden/vastuualueen johtajat, esittelijät, hallintojohtaja, talousjohtaja ym.

Maakunnan liikelaitoksessa

- esim. liikelaitoksen johtaja, toimialajohtajat, sote-keskuksen johtajat, mahdollisesti muut johtavat tehtävät

3) Maakunnan konserniyhtiössä em. rinnastettavassa asemassa oleva

4) Sote-palveluja tai muita maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvia palveluja (maakuntalain 6 §:n mukaiset tehtävät) tuottavassa liikelaitoksessa, yhteisössä tai säätiössä hallituksen jäsen tai johtavassa tai vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastuvassa asemassa

- Maakunnan liikelaitoksen johtohenkilöt mm. johtokunnan jäsenet ja varajäsenet
- Palveluja tuottavien yhtiöiden ja yhdistysten johto, hallituksen jäsenet ja omistajat
- Koskee esim. valinnanvapauspalveluja tuottavan yhteisön johtoa, vaikka yhtiö ei tuottaisi palveluja ko. maakunnalle
- Ei koske esim. ammatinharjoittajia ja toiminimiyrittäjiä

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kiitos!

Lisätietoja maakuntavaaleista:

- Maakuntavaalitietoa [Alueuudistus.fi](http://alueuudistus.fi) sivustoilla:

<http://alueuudistus.fi/maakuntavaalit>

- Maakuntavaalit [Vaalit.fi](http://www.vaalit.fi) sivustoilla:

http://www.vaalit.fi/fi/index/vaalit/maakuntavaalit_1.html

- Kuntaliiton muistio [Vaalikelpoisuus maakuntavaltuustoon:](http://shop.kunnat.net)

http://shop.kunnat.net/product_details.php?p=3456